



SAMMANTRÄDE 14 MARS 2011

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Uppföljning av berörda verksamheter med anledning av upphörande av författningar om tvångs- och skyddsåtgärder inom vården.

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens rutiner angående skyddsåtgärder för boende på Hässelgården och Skolörtens vård- och omsorgsboende.

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

Annica Dominus
avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen fick i uppdrag av nämnden att inom sex månader återkomma med en uppföljningsrapport i ärendet *Upphörande av författningar om tvångs- och skyddsåtgärder* som bereddes på nämndsammanträdet 2010-09-28. Den 15 juni upphörde Socialstyrelsens föreskrifter om förbud mot tvångsmedel och allmänna råd om skyddsåtgärder för personer med åldersdemens i särskilda boendeformer för service och omvårdnad. Upphåvningsbeslutet innebar att rutiner som kommuner och enskilda verksamheter hade fastställt med utgångspunkt från dessa föreskrifter inte längre var giltiga. Nya lokala rutiner har därför utarbetats vad gäller skyddsåtgärder som berör boende på Hässelgårdens och Skolörtens vård-

och omsorgsboende. Förvaltningen rapporterar omedelbart till nämnden om något tillbud inträffar avseende skyddsåtgärder.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom avdelningen för äldreomsorg i nära samarbete med medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS).

Underlag för ärendet har inhämtats från Hässelgårdens vård- och omsorgsboende samt Skolörtens vård- och omsorgsboende.

Ärendet har behandlats i samverkansgrupp den 16 mars 2011.

Ärendet har behandlats i lokala pensionärsrådet den 14 mars 2011.

Ärendet

Förvaltningen fick i uppdrag av nämnden att inom sex månader återkomma med en uppföljningsrapport i ärendet *Upphörande av författningar om tvångs- och skyddsåtgärder* som bereddes på nämndsammanträdet september 2010-09-28.

Den 15 juni upphörde Socialstyrelsens föreskrifter om förbud mot tvångsmedel och allmänna råd om skyddsåtgärder för personer med åldersdemens i särskilda boendeformer för service och omvårdnad. Upphåvningsbeslutet innebar att rutiner som kommuner och enskilda verksamheter hade fastställt med utgångspunkt från dessa föreskrifter och allmänna råd inte längre kunde ha det stödet och därför blev ogiltiga. Nya lokala rutiner har därför utarbetats vad gäller skyddsåtgärder som dörrlås, grindar, bälten brickbord och individuella larm.

Ytterdörrar

Avdelningarnas ytterdörrar är idag låsta med kodlås för att personalen ska kunna kontrollera in och utpassering, koden finns angiven väl synligt i anslutning till dörren. Önskar en boende oplanerat lämna avdelningen följer personalen med den boende ut, alternativt avleder den boende för att återvända till avdelningen.

Frågan om kodlås som låsmekanism på ytterdörrar till vård- och omsorgsboende är under utredning av förvaltningen, då det är oklart om det är att betrakta som inlåsning om den boende inte kan öppna dörren själv utan dröjsmål.

Sänggrindar

Sänggrindar ordineras i av sjuksköterska i samråd med sjukgymnast. Oftast kan detta ske med den boendes samtycke då många uppfattar sänggrinden som en säkerhet. I de fall som den boende motsätter sig sänggrind, tillämpas andra säkerhetsåtgärder, som exempelvis rörelselarm och tätare tillsyn.

I de fall då en boende inte kan ge sitt uttryckliga samtycke agerar legitimerad personal efter presumtivt samtycke, under förutsättning att det föreligger grund för sänggrind. I fall där den boende har förmåga att klättra över sänggrinden tillämpas inte sänggrind, då risk för fallskada ökar.

Bälten

Bälten för rullstol finns i två olika utföranden, positioneringsbälten och grenbälte. Positioneringsbälte ordinerar av sjukgymnast för att den boende med felställningar eller förlamningar ska få bättre sittställning och är då inte en begränsningsåtgärd.

Grenbälte är en aktiv begränsningsåtgärd med avsikt att hindra den boende från att lämna sin rullstol, vilken tidigare ordinerades av patientansvarig läkare. I och med upphörandet av tidigare föreskrifter om skyddsåtgärder har inte någon ny ordination av grenbälte utförts de senaste 15 månaderna.

Brickbord

Brickbord för rullstol används inte som en begränsningsåtgärd, utan endast om den boende har behov av detta för stunden för att exempelvis äta/ dricka eller aktivera sig. Dessa ordinerar vid behov av arbetsterapeuten.

Larm

Rörelselarm, golvlarm och sänglarm används efter behov, men då alla avdelningar är bemannade dygnet runt finns inget stort behov av dessa. Larmen förhindrar inte fallolyckor och kan inte ersätta personal på plats. Dessa larm ordinerar av sjuksköterska.

Dokumentation

Samtliga ordinerade skyddsåtgärder dokumenteras i journalsystemet VODOK.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens rutiner angående skyddsåtgärder för boende på Hässelgården och Skolörtens vård- och omsorgsboende.

Förvaltningen rapporterar omedelbart till nämnden om något tillbud inträffar avseende skyddsåtgärder.
